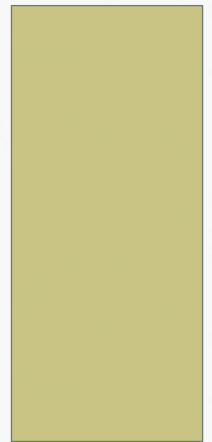

SOCIALNI REALIZEM

SOCIALNI REALIZEM

- literarna smer, ki se je na Slovenskem razmahnila **po I. 1930** – trajala je **do druge svetovne vojne, med njo** in se kot prevladujoča smer ohranila še po vojni, **do leta 1950**
- beseda **SOCIALEN** = družben; se nanaša na družbo, na njen temelji oziroma iz nje izvira človek je predvsem pripadnik določenega družbenega razreda – njegovo osebno življenje je odvisno od družbenih razmer
- idejno temelji na socializmu in marksizmu – usmerjen je v kritiko kapitalizma: odnose v družbi je treba spremeniti, kmetu in delavcu dati več pravic → revolucija je pogoj za pravičnejši svet

SOCIALNI REALIZEM

- pri nas se *socialistični realizem* (po vzoru Rusije) ni razvil – tudi pisatelji so kritizirali njegovo idealiziranje, nenavadne dogodke, črno-belo karakterizacijo oseb
- tipična književna oseba je t. i. **MALI ČLOVEK** (kmetje, hlapci, delavci, dekle) – pripadniki **izkoriščanega sloja** prebivalstva
- popisovanje je **realistično**, hkrati pa tudi **analitično** – iščejo vzroke, razčlenjujejo določene družbene položaje, prikazujejo njihove posledice
- zanimivost: avtorji prihajajo iz obrobnih slovenskih pokrajin (Koroška, Prekmurje, Primorska ...)

LITERARNE ZVRSTI IN VRSTE

- razvije se zlasti pripovedništvo, tudi dramatika, zelo malo pa je **lirike** (**Tone Seliškar, Mile Klopčič**) – preprostejši slog, urejen ritem, stalne kitice, lažje razumljive metafore (dostopno čim širšemu krogu ljudi)
- **epika**: prevladujeta roman in novela – podrobno opisovanje dogajanja in oseb iz stvarnega življenja;
- v ospredje stopa družinsko in družbeno življenje, namesto posameznika **SKUPNOST (KOLEKTIV)** – nastajajo t. i. **kolektivni romani**
- pisatelji: **Prežihov Voranc, Miško Kranjec, France Bevk, Ivan Potrč, Anton Ingolič, tudi Ciril Kosmač**

LITERARNE ZVRSTI IN VRSTE

- **dramatika:** manj prisotna, naslanja na izkušnje realistične in naturalistične dramatike – poudarek na *analizi* družbenega dogajanja, razredni konflikti
- dramatik: ***Bratko Kreft, Ferdo Kozak, Ivan Potrč***